

Medieordlista

Får man skriva hur som helst? För att andra ska lättare ska förstå vad du menar kan det vara bra att hålla sig till vissa regler. Här är några länkar som kan ge vägledning.

Ansvarig utgivare	den som är juridiskt ansvarig för tidningens innehåll	Eftertextannons	en geografisk edition annons om bilar, fastigheter etc som kommer i slutet av tidningen efter nyhetssidorna
Artikel	tidningstext som är längre än en notis	Ettan	tidningens förstasida
Berliner	tidningsformat som är något större än tabloid	Etik	betyder ungefär hur man bör vara mot andra människor - i tidningsbranschen betyder det vad som är lämpligt eller olämpligt att skriva om
Bildbeskrivning	Ta bort en del av en bild	Etiska regler	Regler för hur tidningen skall uppträda och vad man inte bör skriva om, t ex att namnge misstänkta brottslingar, publicera bilder på offer, låta utpekade komma till tals etc.
Bildtext	text som kompletterar en bild	Faktaruta	Ruta i eller intill texten som ger korta fakta, t ex om var man kan hitta mer information, eller som förklarar fackuttryck i texten
Breddare	liggande bild i motsats till höjdare	Feature	specialartiklar eller reportage som är mer tidlösa än nyhetsmaterialet
Broadsheet	stort tidningsformat (kallas även fullformat/helformat)	Frilansare	reporter eller fotograf som lämnar material till tidningen utan att vara anställd
Brödtext	artikelns text utan rubriker och ingress. Ordet kommer från tyskans Brotschiff och syftar på den tryckstil som boktryckaren använde. Brödtext är också ett uttryck från den tid då journalisterna avlönades per tryckt rad – ju fler rader, desto mer pengar och mer "bröd" reporterens namn som oftast placeras efter texten.	Friläggning	att ta bort bakgrunden i en bild
Byline	Fotografens byline placeras i anslutning till bilden	Horunge	ofullständig rad överst i en spalt, där nästa rad är början på ett nytt stycke. En redigerare ska undvika horungar i texterna
Chefredaktör	Högste chef på redaktionen, är oftast också ansvarig utgivare	Hushållstäckning	antal distribuerade tidningsexemplar per 100 hushåll
Cover	Omslag på ett magasin eller en bilaga	Höjdare	stående bild i motsats till breddare
Datering	Litet ord i början på texten som förklarar var händelsen utspelar sig eller var texten skrevs. Exempel - Stockholm: Statsminister Fredrik Reinfeldt sade igår ...	Indrag	markerar nytt stycke i en text
Dagstidning	I Sverige definieras begreppet dagstidning såsom en allmän nyhetstidning av dagspresskaraktär, som normalt utkommer med minst ett nummer per vecka. I Sverige utkommer cirka 170 dagstidningar, men av dessa är bara ett tiotal dagliga	Ingress	inledningen till en artikel, skrivs ofta med fet eller halvfet stil
Deadline	tidsgräns för när arbetet ska vara klart	Korrespondent	Anställd reporter som bor utomlands, t ex i Paris, och rapporterar därifrån
Dragarbild	en bild som dominerar sidan och som syftar till att dra till sig läsarens uppmärksamhet	Layout	grafisk utformning, tidningens utseende
Desk	Arbetsbord på redaktionen där en chef styr verksamheten på avdelningen	Logotyp	tidningshuvud eller firmanamn
Dårrad	förklarande överrad till en huvudrubrik. Förr menade man att det krävdes en inledande förklaring för att även "dårarna" skulle förstå rubriken	Läsarombudsman	titel som används ibland för den som tar emot klagomål och synpunkter från läsare
Edition	del av tidningens upplaga, kan vara	Löp	löpsedel, affisch som gör reklam för tidningens innehåll och som sätts upp utanför kiosker och butiker
		Mellis	mellanrubrik som används för att göra texten mer lättläst

Nedryckare	förklarande underrad till huvudrubrik	Räckvidd	Hur många människor som i genomsnitt läser något i tidningen varje dag
Notis	kort nyhetstext	Scoop	egen nyhet som slår ut allt annat
Nyhetsbyrå	företag som levererar nyheter till olika medier. I Sverige finns t ex TT, Tidningarnas Telegrambyrå, i andra länder finns motsvarande	Spalt	tidningens sidor är indelade i ett antal spalter. En fullformatstidning har oftast åtta spalter per sida, vilket ger en spaltbredd på 43 – 45 mm
Nyhetsgrafik	bild som förklarar ett skeende, t ex kartor, tabeller och diagram	Tabloid	tidningsformat som är hälften så stort som fullformat (broadsheet). Kvällstidningar, och numera även en del morgontidningar, trycks i tabloidformat
Ombrytning	Att placera in material på rätt plats på sidan, ofta uttryck för att t ex få plats med radannonser.	Tablå	Återkommande tabell i tidningen. Kvällens TV-program i tidningen kallas TV-tablåer.
Opinionsidor	Sidor där skribenterna framför sina åsikter. De vanligaste exemplen är ledare, debattsidor, kultursidor och insändare.	Topp	Rubriken överst på sidan eller den viktigaste nyheten i hela tidningen. Journalister säger att "vi toppar med..." ,, vilket betyder att nyheten är viktigast och hamnar överst.
Paginerings PO	sidnumrering Allmänhetens Pressombudsman behandlar klagomål där anmälaren anser att en tidning har brutit mot god publicistisk sed	TT	Tidningarnas Telegrambyrå bokstavsform, t ex Times och Helvetica. Kallas även teckensnitt
Pratminus	talstreck som används vid direkt anföring	Typsnitt	Äganderätten till en text, bild eller teckning
Puff	kort sammanfattande text på tidningens förstasida som hänvisar till en artikel inne i tidningen	Upphovsrätt	Den som ger webbplatsen sin grafiska form - hur sidan delas in, vilka färger och typsnitt som ska användas etc.
Raster	Små punkter av tryckyta som t ex syns i bild. Kan också användas som svag bakgrundsfärg till en text eller för att göra en rubrik ljusare.	Webbdesigner	Reporter som skriver för webbupplagan, men det kan också vara den som sköter tidningens webbplats.
Redaktör	äldre uttryck för journalist, används numera för att beteckna arbetsledare eller speciella medarbetare som insändarredaktör och familjeredaktör.	Webbredaktör	Uttryck för bildreportage om människor, ofta kändisar, som kommit på en invigning, en fest, ett jubileum eller liknande
Redigerare	redaktionell medarbetare som går igenom texter, väljer bilder, sätter rubriker och sammanställer tidningssidor	Vimmel	minirubrik eller dekoration, som fungerar som igenkänningsmärke för återkommande inslag i tidningen
Reportage	tidningstext med miljö- och närvarokänsla, friare disposition och mer utrymme för reporterns personliga berättande	Vinjet	den infallsvinkel en journalist väljer för att presentera sitt material i en tidningstext
Research	insamling av uppgifter och källor som journalisten gör inför sitt skrivande	Vinkel	placering av den viktigaste nyheten, längst upp till vänster på sidan
Ringlinje	"Telefonsluss" där man uppmanar läsarna att ringa in och tycka till om ett visst ämne, och där åsikterna sedan publiceras i tidningen.	Vänsterkryss	
Rubrik	tidningstexternas motsvarighet till andra texters överskrift. Kommer från latinets rubricera som betyder röd färg. Senatsbeslut offentliggjordes i Romarriket på uppspikade gipstavlor. Tavlorna hade överskrifter i röd färg		